کوتاه دیپلماسی

ظریف بعد از دیدار با مقامات ترکمنستان راهی هند شد

مسافر عشق‌آباد راهی دهلی‌نو شد

● ظریف روز گذشته ترکمنستان را ترک کرد و راهی هندوستان شد. خبر سفر او به هند همان دیروز عصر منتشر شد؛ آن‌هم از سوی وزارت خارجه هند. بنا بر بیانیه وزارت خارجه این کشور، وزیر خارجه ایران روزهای ۱۳ و ۱۴ می (۲۳ و ۲۴ اردیبهشت) را در دهلی‌نو سپری خواهد کرد. در این بیانیه محور گفت‌وگوهای ظریف در هند مشخص نشده است. هند یکی از واردکنندگان اصلی نفت ایران است. بعد از اینکه آمریکا اعلام کرد دیگر معافیت‌های تحریم نفت ایران را تمدید نمی‌کند، هند از کشورهایی بود که با مشکل روبه‌رو شد. مقامات این کشور بارها از تلاش خود برای منصرف‌کردن آمریکا و از مذاکرات مداوم سخن گفته‌اند. از سویی دیگر، هند اصلی‌ترین سرمایه‌گذار در بندر چابهار ایران نیز هست؛ بندری که از تحریم‌های آمریکا معاف شد.

در جریان سفر وزیر خارجه ایران به ترکمنستان، ظریف با همتای خود و رئیس‌جمهور این کشور دیدار کرد. ظریف صبح روز گذشته میهمان «قربانقلی بردی محمداف»، رئیس‌جمهور ترکمنستان، بود و موضوع گفت‌وگو، ابعاد مختلف روابط دوجانبه و مهم‌ترین مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی. همچنین محمدجواد ظریف و رشید مردوف، وزیر امور خارجه جمهوری ترکمنستان، ظهر روز گذشته در عشق‌آباد دیدار و گفت‌وگو کردند. در این دیدار طولانی، درباره طیف وسیعی از موضوعات در زمینه روابط دوجانبه و همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل‌نظر شد. وزیر امور خارجه ترکمنستان در این دیدار، سفر همتای ایرانی خود به ترکمنستان را بسیار مهم و به‌موقع ارزیابی کرد و افزود: ترکمنستان اراده‌ای سیاسی برای گسترش همه‌جانبه روابط با ایران دارد. ظریف نیز با اشاره به دیدار صبح خود با رئیس‌جمهور ترکمنستان گفت: مشترکات ما بیش از همسایگی است و جمهوری اسلامی ایران برای گسترش بیش از پیش روابط دو کشور دوست و همسایه، آمادگی کامل دارد. همکاری در مجامع و سازمان‌های بین‌المللی، مسائل منطقه‌ای به‌ویژه در قبال افغانستان، برگزاری کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور، سفر رئیس‌جمهور ترکمنستان به ایران، همکاری‌های ترانزیتی و ریلی، همکاری در حوزه انرژی و برق، اتباع زندانی در دو کشور و دریای خزر ازجمله موضوعات و محورهای گفت‌وگوی دو مقام بود. نشست مشترک هیئت‌های رسمی ایران و ترکمنستان نیز روز گذشته به ریاست وزیران امور خارجه دو کشور و با حضور نمایندگان وزارتخانه‌های نفت، راه و نیرو از ایران و بخش‌های ذی‌ربط ترکمنستانی در محل وزارت امور خارجه این کشور برگزار شد. در این نشست، پس از گفت‌وگو و تبادل‌نظرهای فنی و کارشناسی، درباره مهم‌ترین مسائل اقتصادی - تجاری موجود میان دو کشور تفاهم‌ها و پیشرفت‌های درخور ملاحظه‌ای حاصل شد. محمدجواد ظریف در صدر هیئت بلندپایه سیاسی - اقتصادی و در چارچوب رایزنی‌ها و مشورت‌های دو کشور، یکشنبه عازم عشق‌آباد شد.

نقش ایران در عادی‌سازی روابط دمشق-آنکارا از زبان بشار اسد

● **ایسنا:** رئیس‌جمهور سوریه می‌گوید با میانجیگری ایران، در روابط ترکیه-سوریه گشایشی حاصل شده و دیدارهای مستقیمی میان مسئولان دو کشور صورت گرفته است. بشار اسد در گفت‌وگو با روزنامه ترکیه‌ای «آیدینلک»، با اعلام این موضوع، تأکید کرد آماده دیدار با همتای ترک خود، رجب طیب اردوغان است. او خبر داد با دوستانمان (ایرانی) مسائل مربوط به ترکیه را بررسی کرده‌ایم. بشار اسد در این گفت‌وگو که بخش‌هایی از آن در فضای مجازی به عربی ترجمه و منتشر شده است، خبر داد ارتباطات اطلاعاتی و نظامی بین آنکارا و دمشق از سر گرفته شده‌اند. به گفته رئیس‌جمهور سوریه، این نزدیکی روابط با وساطت ایران آغاز و سپس به دیدارهای مستقیم منجر شده است. او دراین‌باره گفته است: «درک متقابلی از سوی هیئت ترکیه‌ای که با هیئت نظامی ما ملاقات کرد، لمس کردیم».

استقبال ایران از خروج نیروهای انصارالله از ۳ بندر یمن

● سخنگوی وزارت امور خارجه عقب‌نشینی یک‌جانبه نیروهای نظامی دولت نجات ملی یمن از سه بندر الحدیده، رأس عیسی و الصلیف را اقدامی سازنده توصیف کرد. سیدعباس موسوی افزود: اقدام دولت صنعا در راستای حفظ توافق استکهلم از یک سو نشانگر عزم و پایبندی دولت نجات ملی یمن به گفت‌وگو و اجرای تعهدات خود و از سویی دیگر بیانگر کارشکنی و پایبندنبودن ائتلاف سعودی به این توافق است. موسوی ضمن تأکید مجدد بر حمایت جمهوری اسلامی ایران از توافق استکهلم، اجرای آن را مقدمه‌ای برای دستیابی به راه‌حل سیاسی جامع و نهایی برای یمن برشمرد. او با توجه به مانع‌تراشی‌های فراوان نیروهای حمایت‌شده از سوی ائتلاف سعودی - اماراتی افزود: سازمان ملل متحد و کشورهای تأثیرگذار باید با تحت فشار قراردادن ائتلاف، از آنان بخواهند به تعهدات خود پایبند باشند و کارشکنی‌های خود را در متوقف‌کردن اجرای توافق استکهلم کنار بگذارند.

politics@sharghdaily.ir

میزگرد ایران در سی‌ان‌ان با حضور ویلیام برنز و ریچارد هاس

فشار حداکثری به ایران؛ قمار پرریسک

شبکه «سی‌ان‌ان» در میزگردی با مشارکت دو دیپلمات برجسته آمریکایی، درباره تبعات سیاست‌های دولت آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران هشدار داد. برنامه «جی‌پی‌اس» که با مجری‌گری «فرید زکریا»، از نظریه‌پردازان و تحلیلگران برجسته روابط بین‌الملل، از شبکه «سی‌ان‌ان» پخش می‌شود، شب دوشنبه به موضوع ایران اختصاص داشت و کارشناسان حاضر در این برنامه درباره تبعات سیاست‌های دولت کنونی آمریکا در قبال ایران صحبت کردند. «ویلیام برنز»، دیپلمات باسابقه و مسئول اصلی مذاکرات محرمانه با ایران در دولت سابق آمریکا، یکی از میهمانان این میزگرد بود. او در پاسخ به سؤال زکریا درباره سیاست دولت «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور آمریکا، در مورد ایران، سیاست موسوم به «فشار حداکثری» را «قماری پرریسک» توصیف کرد و گفت: «شما دیپلماسی اجبار را آغاز کرده‌اید بی‌آنکه کانال دیپلماسی وجود داشته باشد».

وی افزود: «رئیس‌جمهور می‌گوید توافق بهتری می‌خواهد، اما واقعیت چیز دیگری به نظر می‌رسد، اینکه این دولت فروپاشی یا تسلیم ایران را دنبال می‌کند که هیچ‌کدام اینها واقع‌بینانه به نظر نمی‌رسد». «ریچارد هاس»، رئیس اندیشکده «شورای روابط خارجی آمریکا»، دیگر میهمان حاضر در این برنامه بود که او هم به انتقاد از سیاست دولت ترامپ پرداخت و گفت: «اگر به وزیر خارجه گوش دهید، می‌بینید درخواست‌هایی برای تغییر بنیادین رفتار ایران ارائه کرده که عملا به معنی تغییر رژیم هستند... این بیش از آنکه دیپلماسی باشد، اجبار است». هاس گفت دولت ترامپ به‌جای کناره‌گیری از توافق هسته‌ای، باید «بسته‌ای اصلاح‌شده از توافق هسته‌ای که مثلا موشک‌ها و همچنین بندهای موسوم به غروب آفتاب را هم شامل شود» ارائه می‌کرد که در آن صورت احتمالا اروپایی‌ها هم با رویکرد آمریکا همراه می‌شدند. وی افزود: «اما درحال‌حاضر فکر می‌کنم این دولت تلاش می‌کند فقط به ایران فشار بیاورد و خب در مباحث اقتصادی دستاوردهایی هم داشته، اما این حکومت جایی نمی‌رود و نباید فراموش کنیم که این حکومت راه‌های متعددی هم برای پاسخ دارد».

این دیپلمات سابق آمریکایی هرچند در بخشی از صحبت‌هایش مانند دیگر مقام‌های آمریکایی ایران را به ارتباط با تروریسم متهم کرد، اما درباره گزینه‌های ایران گفت: «آنها همین الان دارند از خروج از توافق هسته‌ای صحبت می‌کنند. آنها می‌توانند از پیمان منع اشاعه (ان‌پی‌تی) خارج شوند، می‌توانند به سراغ نیروهای آمریکایی در عراق بروند و می‌توانند تنش در سوریه را تشدید کنند. ایران گزینه‌های متعددی دارد؛ سایبری، نظامی و دیپلماتیک. نباید آنها را دست‌کم بگیریم». در ادامه، زکریا از میهمانان درباره استفاده بیش از حد از تحریم‌ها سؤال کرد و گفت این روند باعث شده تا «در اروپا، چین و روسیه به این فکر بیفتند که شاید لازم باشد جایگزینی برای دلار وجود داشته باشد».

برنز در این مورد گفت: «فکر می‌کنم رویکردی که در قبال ایران اتخاذ شده، خسارت جانبی زیادی دارد که البته بخشی از آن مربوط به کناره‌گیری از مجموعه‌ای از توافق‌های بین‌المللی است؛ توافق هسته‌ای، توافق‌نامه [اقلیمی] پاریس و چندین توافق دیگر. بخشی از این [خسارت جانبی] تعمیق شکاف میان ما و نزدیک‌ترین متحدانمان است... بحث دیگر این است که به مرور زمان، نه یک‌شبه، سودمندی تحریم به‌عنوان ابزاری برای دیپلماسی آمریکا را تضعیف می‌کند». وی هشدار داد که اگر روند کنونی ادامه یابد، ممکن است روزی واشنگتن شاهد آن باشد که «نه‌تنها روسیه و چین، بلکه دوستان اروپایی هم گام‌هایی در راستای کاهش آسیب‌پذیری در برابر تحریم برداشته‌اند». (فارس)

بروکسل در میانه حمایت یا نقض برجام

آلمان: ایران باید ساختارهای مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم را تضمین کند

روز گذشته بروکسل میزبان وزرای خارجه اتحادیه اروپا بود؛ نشستی که از هفته گذشته اعلام شد که درباره تصمیم ایران مبنی بر کاهش تعهدات برجامی اعلام موضع خواهند کرد. سخنگوی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در توییتی اعلام کرد: «شورای اروپا نشستی را در سطح وزیران خارجه آغاز کرده که قرار است در آن درباره ایران نیز صحبت شود». مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا، نیز برای مذاکره با همتایان اروپایی خود راهی بروکسل شد. وزیر خارجه آمریکا که قرار بود به مسکو سفر کند، مقصد سفرش را تغییر داد و به بروکسل رفت تا آخرین تلاش‌ها را برای هراساندن اروپایی‌ها از ادامه برجام به ثمر بنشاند. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درباره علت لغو سفر مایک پمپئو به مسکو، بحث بر سر «اقدامات تهدیدآمیز و بیانیه‌های ایران» با اروپا را عنوان کرد. دیروز هایکو ماس دیداری دوجانبه با پمپئو داشت. وزیر خارجه آلمان درباره این دیدار توضیح داد: «ما باور داریم این توافق [برجام] برای امنیت ما و اروپا ضروری است؛ به همین دلیل ما همچنان به این توافق پایبندیم... من این مسئله را در نشست دوجانبه‌ام با مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا، شفاف کردم. در این دیدار همچنین نگرانی خودمان را نسبت به تحولات و تنش‌های منطقه ابراز کردم. من به پمپئو خاطرنشان کردم ما خواهان افزایش تنش‌ها نیستیم و تأکید کردم از نظر ما برجام، اساسی برای دست‌نیافتن ایران به سلاح هسته‌ای است و بنا بر همین دلیل، به توافق هسته‌ای پایبند خواهیم ماند».

این گفت‌وگوها در حالی انجام می‌شود که رویترز به نقل از چهار دیپلمات اروپایی، ادعا کرده ایران در نشست اخیرش با اتحادیه اروپا خواستار صادرات حداقل یک و نیم میلیون بشکه نفت در روز شده است. این چهار دیپلمات اروپایی مدعی شده‌اند این مسئله در آخرین جلسه میان ایران و مقامات غربی-که محمدجواد ظریف نیز در آن حضور داشته - مطرح شده اما به حالت مکتوب درنیامده است. بااین‌حال، موضع‌گیری‌های قبل از جلسه بروکسل نشان می‌دهد اروپایی‌ها هنوز حامی برجام هستند؛ درعین‌حالی که برخی نگران تصمیم جدید ایران نیز هستند. اروپایی‌ها اگرچه در گام اول روی خوشی به کاهش محدودیت‌های برجامی ایران نشان ندادند، در روزهای اخیر به این نتیجه رسیدند که این تنها راه باقی‌مانده پیش‌روی ایران است. روز چهارشنبه در نامه رئیس‌جمهور به سفرای کشورهای ۴+۱ (انگلیس، فرانسه، آلمان، روسیه و چین) اعلام شد ایران در واکنش به تعهدات برجامی از حقوق خود در این توافق استفاده می‌کند و از برخی تعهداتش نظیر انتقال مازاد اورانیوم غنی‌شده سر باز می‌زند. وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا روز گذشته درباره تلاش‌ها برای نگه‌داشتن ایران در برجام بحث و رایزنی کردند. این اولین دیدار آنها از زمان اعلام تصمیم ایران برای کاهش تعهدات برجامی‌اش است. هفته گذشته رئیس‌جمهور کشورمان گفته بود اگر اروپا برجام را در مهلتی ۶۰روزه حفظ نکند، ایران وارد فازهای جدیدی در کاهش تعهدات برجامی خود خواهد شد. این تصمیم ایران با واکنش دیگر طرف‌های توافق، به‌ویژه اروپایی‌ها مواجه شد. اتحادیه اروپا به همراه انگلیس، فرانسه و آلمان بیانیه‌ای منتشر کردند و با ابراز نگرانی درباره تصمیم اخیر ایران، خواستار ادامه پایبندی تهران به تعهداتش در برجام شدند. بااین‌حال آنها از ادامه حمایت بر سر اینستکس سخن گفتند. سخنگوی دولت آلمان دراین‌باره و درعین‌حال بر هماهنگی ایران با ساختارهایی مانند پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم سخن گفت. آلمان میزبان سازوکار اینستکس است.

دولت آلمان: تلاش می‌کنیم

سخنگوی دولت آلمان به دنبال اقدام متقابل ایران برای کاهش سطح تعهدات برجامی خود، اعلام کرد آلمان در تلاش است کانالی برای تجارت قانونی با ایران به وجود بیاورد. به گزارش ایسنا، به نقل از رویترز، استفان شیبرت، سخنگوی دولت آلمان، اعلام کرد: «همراه با شرکای E3 در تلاش هستیم تجارت قانونی با ایران را به‌ویژه از طریق ایجاد کانالی مالی ممکن کنیم». ماریا ادبار، سخنگوی وزارت امور خارجه آلمان، پیش از این با اشاره به سازوکار ایجادشده از سوی آلمان، فرانسه و انگلیس در ماه ژانویه (اینستکس) گفته بود: «ما سخت در تلاش هستیم اینستکس را عملی کنیم». سخنگوی وزارت امور خارجه آلمان تشریح کرد سازوکار ایجادشده هنوز به دلیل پیچیدگی مشکل موجود و انتظارات طرف ایرانی تحقق نیافته است. او افزود: همان‌طور که می‌دانید، اینستکس احتیاج به ساختاری همانند در ایران دارد که باید از طرف ایران محقق شود. هر دو این ساختارها باید در زمینه مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، استانداردهای بین‌المللی را تضمین کنند.

موگرینی: اتحادیه اروپا از برجام حمایت می‌کند

فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا که نقش تأثیرگذاری در ایجاد برجام داشته، هنوز حامی این توافق است. او روز گذشته پیش از آغاز نشست در جمع خبرنگاران تأکید کرد: «اروپا کماکان از توافق هسته‌ای با ایران حمایت می‌کند». به گزارش ایسنا، فدریکا موگرینی در پاسخ به پرسش خبرنگاران درباره وضعیت برجام اظهار کرد: همان‌طور که از موضع اتحادیه اروپا مطلع هستید، ما کماکان از این توافق و اجرای کامل آن حمایت می‌کنیم. من در حاشیه این نشست، دیداری با وزیران امور خارجه انگلیس، فرانسه و آلمان خواهم داشت تا درباره چگونگی ادامه حمایت از اجرای این توافق گفت‌وگو کنیم. او ادامه داد: از نظر ما، برجام یکی از ستون‌های امنیتی منطقه و عنصری کلیدی در معماری عدم اشاعه جهان و منطقه بوده است؛ بنابراین به حمایت از آن ادامه خواهیم داد.

ایران در برجام بماند

وزیر امور خارجه فرانسه نیز با بیان اینکه تحریم‌های آمریکا علیه ایران به نفع اروپا نیست، گفت: اولتیماتوم ایران درباره برجام نیز برای ما مناسب نیست. به گزارش ایسنا، ژان ایو لودریان تأکید کرد: اروپا کماکان خواهان باقی‌ماندن ایران در توافق هسته‌ای است. لودریان در ادامه با ابراز نگرانی درباره بیانیه اخیر کشورمان درخصوص کاهش تعهدات برجامی‌اش افزود: درست است که موضع آمریکا برای افزایش فشار و تحریم‌ها به نفع ما نیست، اما این نوع اولتیماتوم ایران نیز از نظر ما مناسب نیست. لودریان، وزیر خارجه فرانسه، مدعی شد تصمیم اخیر ایران درباره تعلیق برخی از تعهدات برجامی «واکنشی بد» است و از تهران خواست از خود «بلوغ سیاسی» نشان دهد. جرمی هانت، وزیر خارجه بریتانیا، نیز درباره خطرات بروز ناخواسته برخورد نظامی بین ایران و آمریکا هشدار داد. به گزارش خبرگزاری رویترز، هانت در بروکسل به خبرنگاران گفت: «ما از ریسک یک درگیری اتفاقی و تشدید ناخواسته وضعیت بسیار نگرانیم». او افزود: باید کوشش کرد ایران دوباره در مسیر افزایش فعالیت‌های هسته‌ای قرار نگیرد.

مخالفت وزیر خارجه هلند

وزیر امور خارجه هلند نیز در جمع خبرنگاران در بروکسل ضمن تأکید بر اهمیت مذاکره درباره وضعیت برجام، اظهار کرد: شرط‌های جدید مطرح‌شده از سوی ایران «عاقلانه» نیست. به گزارش ایسنا، نمایندگی هلند در اتحادیه اروپا در صفحه رسمی توییتری آن به نقل از استف بلاک نوشت: مذاکره اهمیت بسیاری داد. ایران شرط‌های مضاعفی مطرح کرده است که عاقلانه نیست. او افزود: مهم است که ایران به توافق پایبند باشد. ما اقداماتی را برای ادامه مذاکرات شروع کرده‌ایم.

یک خانم ایرانی به جرم جاسوسی به ۱۰ سال حبس محکوم شد

گره جدید در رابطه ایران و انگلیس

سخنگوی قوه قضائیه از محکومیت فردی به دلیل همکاری با سرویس‌های نفوذی انگلیس به ۱۰ سال حبس خبر داد. رابطه ایران و انگلیس که با دستگیری نازنین زاغری، شهروند دوتابعیتی، وارد چالش شده بود، حالا باید محکومیت یک شهروند ایرانی به جرم جاسوسی را نیز تحمل کند. غلامحسین اسماعیلی در حاشیه جلسه مسئولان عالی قضائی گفت: «اخیرا محاکمه‌ای در ارتباط با یکی از عناصر مهم نفوذ فرهنگی کشور انگلیس در ایران اسلامی داشتیم». به گزارش «ایسنا»، او ادامه داد: «از سال‌های دور، شورای فرهنگی انگلیس معروف به بریتیش‌کانسل با نام اختصاری (BC) در ایران و تهران دفاتری داشت که این دفاتر در پوشش اقدامات فرهنگی، تحرکاتی را انجام می‌دادند و سعی در استحاله و نفوذ فرهنگی در بخش‌های مختلف ایران اسلامی داشتند». سخنگوی قوه قضائیه گفت این دفاتر در سال ۱۳۸۷ در ایران بسته شدند. او ادامه داد: «در مرحله دوم، سعی کردند با احیای مجدد فعالیت‌های خود تحت پوشش‌های دیگر در کشور حضور یابند... با هوشیاری دستگاه اطلاعاتی کشور، این توطئه آنها عقیم ماند». اسماعیلی ادامه داد: «در مرحله سوم، تصمیم گرفتند با بهره‌گیری از دانشجویان و ایرانیان مقیم انگلیس و جذب آنها، با حمایت سرویس اطلاعاتی انگلیس، به انجام برنامه‌های فرهنگی خود و در ظاهر به گفت‌وگوهای ایرانی-ایرانی مبادرت کنند؛ به این معنا که از ایرانیان مقیم انگلیس و شهروندان داخل کشور برای این منظور استفاده کنند». سخنگوی قوه قضائیه ادامه داد: «در این راستا، موفق شدند عده‌ای را جذب کنند و برای آنها آموزش‌های مختلفی را با حمایت سرویس امنیتی انگلیس تدارک دیدند». با گستردگی این فعالیت‌ها، چهار میز در شورای فرهنگی انگلیس تحت عناوین مختلف به‌عنوان میزهای ایران تأسیس شد». او گفت: «یکی از کسانی که جذب این میزها شد، یک دانشجوی دختر ایرانی بود که به دنبال اقامت و اشتغال در انگلیس بود که با فراخوان BC مواجه شد و به سمت آنها رفت و بعد از فرایندی طولانی به استخدام BC درآمد». اسماعیلی گفت: «در ادامه با اِشراف سرویس امنیتی انگلیس، آموزش‌های لازم به او داده شد و بعد از اعتمادی که به او شد، در انگلیس توانست به‌عنوان مسئول میز ایران در شورای فرهنگی انگلیس موسوم به بریتیش‌کانسل دربیاید و فعالیت‌های مختلفی را ساماندهی کند». سخنگوی قوه قضائیه ادامه داد: «مشارالیها بارها با نام مستعار به کشور رفت و آمد کرده و پروژه‌های مختلف فرهنگی را در کشور طراحی، برنامه‌ریزی، مدیریت و هدایت کرد و این پروژه‌ها در راستای اهداف فرهنگی استعمار پیر در ایران اسلامی اجرا شد».

او افزود: «این فرد با گروه‌های مختلفی، به‌ویژه در زمینه هنر و تئاتر، ارتباط‌گیری کرد تا در این راستا بتواند پروژه‌های نفوذ و شبیخون فرهنگی را عملیاتی کند». اسماعیلی افزود: «در فرایند رسیدگی به پرونده قضائی، این فرد اعترافات صریحی را در زمینه موضوعاتی از قبیل نحوه جذب، همکاری با این شورای به‌اصطلاح فرهنگی، تعالیم داده‌شده از سوی سرویس امنیتی انگلیس به وی و همچنین مأموریت‌های ویژه فرهنگی‌اش انجام داد و اطلاعات خوبی را در زمینه سایر افراد جذب‌شده به این مجموعه در فرایند دادرسی و تحقیقات ارائه و اقرار کرد و نهایتا به موجب حکم دادگاه، به تحمل ۱۰ سال حبس محکوم شد». او افزود: «این فرد بیش از یک سال است در بازداشت است و تاکنون به دلیل اینکه پرونده در مرحله تحقیقات و صدور حکم بود، آن را اعلام نکرده بودیم». او ادامه داد: «تمام کسانی که به کشورهای مختلف سفر می‌کنند، به‌ویژه آنهایی که دنبال اقامت و شغل در کشورهای بیگانه هستند -خصوصا کشورهایی که کینه و عداوت دیرینه با جمهوری اسلامی دارند- باید بدانند این کشورها، کشورهای هدف برای فعالیت سرویس‌های مختلف امنیتی و اطلاعاتی هستند». به گزارش بی‌بی‌سی، نام این خانم «ارس امیری» بوده و دانشجوی هنر است. از زمان دستگیری او، شورای فرهنگی بریتانیا در آن زمان گفته بود از بازداشت یکی از کارکنانش مطلع است، اما نامی از این فرد نبرده بود. رئیس این شورا روز گذشته در اظهاراتی گفته است: «ما خبرها درباره یک تبعه ایران را که ادعا شده کارمند بریتیش‌کانسل است و به حبس محکوم شده، دیده‌ایم؛ بااین‌حال قادر به تأیید این مطلب که این فرد همان کارمند ماست، نشده‌ایم». او مدعی شده است کارمند این شورا که سال گذشته دستگیر شد، «مسئول میز ایران نبوده است؛ بلکه کارمندی میان‌رتبه بوده که در راستای کمک به نمایش‌گذاشتن هنرهای معاصر ایران برای مردم بریتانیا فعالیت می‌کرده است».

واکنش انگلیس

به گزارش ایسنا، به نقل از رویترز، وزارت خارجه انگلیس اعلام کرد این کشور به‌شدت نگران گزارش‌هایی است که درباره محکوم‌شدن یک زن ایرانی به ۱۰ سال حبس به جرم همکاری با سرویس‌های نفوذی بریتانیایی شنیده می‌شود. سخنگوی وزارت خارجه انگلیس عنوان کرد: در این مرحله نمی‌توانیم جزئیات بیشتری را تأیید کنیم و فورا به دنبال اطلاعات بیشتر هستیم.

نگاه

انفجار در فجیره

کوروش احمدی
کارشناس روابط بین‌الملل

● اتفاقی که صبح یکشنبه در بندر فجیره یا آب‌های ساحلی آن افتاد، از اهمیتی بیش از اهمیت این قبیل وقایع در شرایط عادی برخوردار است. روشن است که شرایط این روزها در منطقه را به دلیل تحریکات غیرمسئولانه آمریکا، از جمله ارسال ادوات جنگی به منطقه و سخنان تحریک‌آمیز مقامات آن کشور، نمی‌توان چندان عادی شمرد. در چنین شرایطی هر اتفاقی به‌سرعت رنگی خاص به خود می‌گیرد و طرف‌های ذی‌ربط می‌کوشند تا از آن برای پیشبرد اهداف خود بهره‌برداری یا سوءاستفاده کنند. نحوه خبررسانی اولیه درباره این اتفاق، اطلاع‌رسانی پرضدونقیض امارات و عدم اعلام جزئیات واقعه موجب شده تا انفجارهایی که در چهار کشتی ظاهرا نفت‌کش در بندر یا در فاصله‌ای از آن صورت گرفت، همچنان در پرده‌ای از ابهام باقی بماند.

ظاهرا ابتدا امارات که مایل به اجتناب از ارائه تصویری ناامن از قلمرو خود است، خبر را تکذیب کرد، اما اطلاع‌رسانی شبکه المیادین که حزب‌الله لبنان نزدیک است از یک‌سو و انعکاس گسترده خبر این شبکه در رسانه‌های ایران از سوی دیگر مخفی‌کردن این خبر را غیرممکن کرد. در نتیجه، تکذیب اولیه خبر توسط مقامات امارات جای خود را به تأیید «خرابکاری» در چهار کشتی داد با این توضیح که واقعه نه در بندر فجیره، بلکه در آب‌های منتهی به این بندر روی داده است. اندکی بعد وزیر نفت عربستان در بیانیه‌ای تأیید کرد که دو نفت‌کش از چهار کشتی به عربستان تعلق داشته و در حال حرکت در دریای عمان هدف حمله قرار گرفته و به‌شدت آسیب دیده‌اند. وزارت خارجه عربستان نیز این حادثه را «اقدامی جنایتکارانه» توصیف کرد که «امنیت ترافیک دریایی را تهدید می‌کند». بنابراین، تاکنون انگ اقدامی تروریستی به این حادثه نخورده است.

تلاش امارات و عربستان برای دادن ابعادی بین‌المللی به این حادثه قابل‌توجه است. وزیر نفت عربستان از «مسئولیت مشترک جامعه بین‌الملل برای تأمین عبورومرور دریایی و امنیت نفت‌کش‌ها» گفت و وزارت خارجه امارات نیز ضمن تأکید بر همین «مسئولیت مشترک بین‌المللی» از «همکاری با سازمان‌های محلی و بین‌المللی» برای تحقیق در مورد این حادثه سخن گفته و اظهارنظر در این مورد را به بعد از تکمیل تحقیقات موکول کرده است. شکی نیست که تلاش این دو کشور برای بین‌المللی‌کردن این حادثه ادامه خواهد یافت. در این رابطه مواضعی که چین و روسیه خواهند گرفت، حائز اهمیت خواهد بود. بندر فجیره هم از نظر انتقال بخش فزاینده‌ای از نفت امارات به بازارهای آسیایی و آفریقایی از طریقی به غیر از تنگه هرمز حائز اهمیت است و هم از نظر خدمات‌رسانی به خطوط کشتی‌رانی بین این مناطق. روس‌ها همیشه خواستار آن بوده‌اند که ایران از نفوذ خود برای جلوگیری از پرتاب موشک‌های حوثی‌ها به عربستان و امارات استفاده کند و چین نیز بخش مهمی از نفت خود را از منطقه تأمین می‌کند. مواضع این دو کشور از این نظر مهم است که بعید نیست آمریکا با توجه به نتیجه تحقیقات برای بردن موضوع به شورای امنیت تلاش کند. از طرفی، این حادثه در شرایطی رخ داده که وزرای خارجه انگلیس، آلمان و فرانسه به همراه موگرینی دیروز در بروکسل راجع به مواضع جدید ایران در مورد برجام با هم مشورت کردند. وزیر خارجه آمریکا نیز با تعویق سفرش به مسکو برای مشورت با همتایان اروپایی به آنها ملحق شد.

این حادثه همچنین در پی ادعای آمریکا در پنجشنبه در مورد احتمال حمله ایران یا متحدانش به خطوط کشتی‌رانی در منطقه و نیز در شرایط اوج‌گیری تنش بین ایران و آمریکا و متحدان منطقه‌ای آن رخ داده است. بنابراین، بسیار محتمل است که برخی از عناصر تندرو در این کشورها بکوشند تا به نوعی این حادثه را با ایران مرتبط کنند. ازاین‌رو، نحوه برخورد جهات دولتی، حکومتی، رسانه‌ای و خصوصی در ایران با این قضیه حائز کمال اهمیت است. سخنگوی وزارت خارجه ایران موضعی منطقی و اصولی در این مورد اتخاذ کرده و این حادثه را موجب «نگرانی و تأسف‌بار» خوانده و خواستار «روشن‌شدن ابعاد دقیق این حادثه» شده و از «تأثیر منفی این حوادث بر سلامت کشتی‌رانی و امنیت عبورومرور دریایی» گفته است. بی‌شک، نیاز ما به راه دریایی خلیج‌فارس بیشتر از نیاز دشمنان ماست. بخش عمده صادرات و واردات ما، از جمله تأمین حوائج اولیه ما، از این طریق تأمین می‌شود. کشورهایی که روابط بهتری با ما دارند مانند عراق و کویت و قطر و نیز بسیاری از کشورهای آسیایی وابستگی بیشتری به این آبراه دارند. بنابراین طبیعی است که ما بیش از دیگران نگران امنیت خطوط دریایی در منطقه باشیم. در چنین شرایطی نحوه برخورد برخی از رسانه‌های داخلی و «شیشه‌ای» شمردن امنیت جنوب خلیج‌فارس و مانند آن ممکن است به حساب نوعی استقبال ضمنی یا صریح از حادثه فجیره گذاشته شده و دست تندروها در آمریکا و منطقه را برای دشمنی بیشتر باز کند.